

Juhatuse raport 2014 aasta tegemistest

Osalemine komisjonides

TV komisjon- Töövõimereformiga seoses on moodustatud mitmeid algatusrühmasid ja ümarlaudasid, et ühiselt leida reformi kitsaskohti ja pakkuda lahendusi nende leevendamiseks. Osalevad Külliki ja Andrus.

Astangu abivahendite reformi töögrupp- osalevad Uno ja Andrus.

Üleriigiline abivahendite ekspertkomisjon- vaegkuuljaid esindab Uno.

ÜRO Puuetega Inimeste Õiguste Konventsiooni komisjon- komisjoni liikmeks esitas Eesti Vaegkuuljate Liit Jari Pärigma, kes tegutseb aktiivselt noorpoliitikuna ja õpib Tallinna Ülikoolis haldusjuhtimist.

Rehabilitatsioon

Rehabilitatsiooniteenust osutab Eesti Vaegkuuljate Liit juba neljandat aastat. Ehkki rahasummad, mis meile eraldatakse, on üsna väikesed, oleme teinud rehabilitatsiooniplaane ja osutanud ka erinevaid teenuseid. Sel aastal on plaanis osutada rohkem programmipõhist rehabilitatsiooniteenust, koostöös Astangu Kutserehabilitatsioonikeskusega töötatakse välja neli erinevat programmi- tööealistele, pensionäridele, lisaks eraldi programmid tinnituse-meniere'i haigetele ja hiliskurdistunutele. Rehabilitatsiooniteenust koordineerib Ene Oga.

Silmusvõimendussüsteemid

Eelmisel aastal paigaldati **Vanemuise teatrisse** ja **Pauluse kirikusse** silmusvõimendussüsteem. Vanemuise piletiinfos on saaliplaan ja soovitused paremaks kuulamiseks: <http://www.vanemuine.ee/piletiinfo>

Süsteem on olemas ka Sotsiaalministeeriumi nõupidamissaalis, Eesti Puuetega Inimeste Kojas ja Tallinna Puuetega Inimeste Kojas. Nüüd on olemas toimiv helisüsteem koos silmusvõimendiga ka Tallinna ja Harjumaa Vaegkuuljatel. Süsteem soetati KOP programmi abil ning paikneb praegu Toompuiestee majas. Helitehnika on teisaldatav, seda saab kasutada edukalt konverentsidel, suveüritustel (välitingimustes) jm. Eesti Vaegkuuljate Liidul on 20 aastat vana silmusekohver, lisaks on veel mõnel ühingul kaasaskantavad süsteemid, mis sageli ei tööta korralikult. Nõmme VÜ süsteem töötab hästi.

Sel aastal on silmusvõimendussüsteemist huvitatud **Tallinna Linnateater** ja **Kuressaare Linnateater**, 2016 aastal **Ugala**. Püüame leida võimalusi nendesse vajalikud tehnilised vahendid paigaldada. Lähiajal kirjutame taotluse Linnateatri silmusvõimendussüsteemi jaoks Sotsiaalministeeriumi. Kui keegi teab veel kohti, kus on võimalik kasutada silmusvõimendussüsteemi, palun andke meilegi teada.

Kuulmisnõustaja kutsestandard

Kuulmisnõustaja kutsestandard on kinnitatud. See on kättesaadav siin: <http://www.kutsekoda.ee/et/kutseregister/kutsestandardid/10503812/pdf/kuulmisnoustaja-tase-5.1.et.pdf>.

Eesti Vaegkuuljate Liit osaleb ka kutseandjate konkursil, mille tulemused selguvad sügisel.

Suu pealt lugemise võistlus

Koostöös Eesti Noorte Kurtide Organisatsiooniga (EKNO) korraldatati suu pealt lugemise võistlus. Võistlus toimus 10. mail 2014 kell 11.00-16.00 Toompuiestee 10 (Eesti Puuetega Inimeste Koja majas), teisel korrusel. Osaleda võisid kõik ning parimad said auhinnad. Suu pealt lugemine ehk huultelt lugemine on peamiselt kuulmiskao kompenseerimise tehnika, aga alateadlikult oskavad ja kasutavad seda kõik inimesed. Võistluse eesmärk oli selgitada kõige paremini huultelt lugemise tehnika omandanud inimene, kelleks sai seekord Teet Kallaste. Võistlus tekitas suurt elevust ning korraldajad ja võistlejad soovivad seda ka järgmisel aastal teha.

Küsitlus

Käivitati küsitlus kuulmispuudega inimestele. Küsitluses selgitatakse välja peamised probleemid, mis kuulmispuudega inimestel esinevad- nii igapäevaelus, töös, õppimisel, abivahendite kasutamisel jms. Küsitlusele lisati ka „**Selge kõneleja 2014**“ temaatika. Küsitluse tulemused selguvad sügisel.

Tegevused kohalikes ühingutes

Eesti Vaegkuuljate Liidu juhatus on külastanud järgmisi maakondlikke ühinguid: 20.veebuar Läänemaa VÜ Haapsalus (Külliki, Uno ja Viljar) ,12.märtsil Jõgeva VÜ Põltsamaal (Külliki ja Viljar), 27.märtsil Pärnu VÜ (Külliki ja Viljar), 31.märtsil Lääne-Virumaa VÜ Rakveres (Külliki ja Viljar), 7.aprillil Tartu VÜ (Andrus), 28.aprillil Valga VÜ (Külliki ja Viljar), 27.mai Tartu VÜ (Uno). Uued juhatused on saanud Pärnu VÜ ja Tallinna ja Harjumaa VÜ. Viimases muutus ka juhatuse esinaine, kelleks sai Siret Linde.

Teistes ühingutes toimunud/toimuvad üritused on siin: <http://vaegkuuljad.ee/uritused/>

Sponsorid

Eesti Vaegkuuljate Liidu tegevuse sponsoriteks on Jumalalaegas ja Kuulmisrehabilitatsioonikeskus, kes on toetanud EVL juhatuse esimehe osalemist EFHOH ja IFHOH koosolekul Jeruusalemmas.

Suu pealt lugemise võistlust ja Kõku suvelaagrit sponsoreerisid Tallink, KalevSpa, Magnum ja Jumalalaegas.

Lepingud on EVL-il sõlmitud KalevSpa ja Meriton Spordiga, mõlemas klubis on meie liikmetel võimalik soodsa hinnaga sportida ning külastada vee- ja saunakeskust. Uuendatud on leping Tallinkiga, EVL ja selle liikmesorganisatsioonid saavad Tallinki laevadega sõita letihinnast märksa odavamalt.

Ettekanded- koolitused

6.veebruari Kumu konverents „Tõmbejõud“ Külliki pidas ettekande „Kuulmispuudega inimene ja muuseum“

24.märtsil ja 14.aprillil koolitas Külliki Töötukassa juhtumikorraldajaid teemal „Kuidas suhelda vaegkuuljast kliendiga“.

28.märtsil koolitas Külliki Tartu Ülikooli tuutoreid teemal „Erivajadustega üliõpilase toetamine õpingutes“.

17. aprillil käis Kristi Kallaste Tallinna Teeninduskooli õpilastele ja õpetajatele tutvustamas kuulmispuudega inimeste elu-olu (projekti „Pane oma meeled proovile“ raames)

27.mai koolitab Külliki EASi kutsel turismi- ja spaettevõtete töötajaid teemal „Kuidas suhelda vaegkuuljast kliendiga“

Kirjutustölgid

Kirjutustölkide projekt ei läinud läbi. Tuleb leida täiendavaid võimalusi kirjutustölkide teenuse käivitamiseks ja koostööks. Väga heal tasemel koolitatakse kirjutustölke välja Soomes ja Rootsis. Oleme võtnud ühendust sealsete organisatsioonidega ja püüame leida koostöövõimalusi vastava koolituse käivitamiseks Eestis. Kirjutustölkide koolitusest rääkisime ka 25.mai konverentsil Espoos. Seda teemat on plaanis arutada ka 13.juunil kohtumisel sotsiaalministri Helmen Kütiga.

Projektid

Projektid, millele me 2014 aastal saime rahastuse

HMN projekt „Tegevusprogramm 2014“

Kultuurkapitali projekt „Kuulmispuudega inimestele tantsutöötubade ja etenduse korraldamine“.

Esitatud, aga **mitte rahastatud** projektid:

Avatud Eesti Fond- suurprojekt „Õigus kuulda“

AEF väikeprojekt „Kirjutustölgid kuulmispuudega inimestele“

HMN suurprojekt- „Kuulmispuue- kellel ja kui palju?“

Kaitseministeerium- esmaabikoolitus ja sõdurioskused

KÜSK arenguhüppe projekt „Vaegkuuljad muutuste radadel“

Koostööprojektid

Puude taga on inimene

Sel aastal festivali Puude taga on inimene ei toimu. Küll aga on loodud MTÜ Puude taga on inimene, kes hakkab tegelema festivali korraldamisega, mis toimub 2015 aastal. 2014 aastal tehakse koostööd Merepäevadega (18-20.juuli), mille programmi on liidetud viipekeelsed laulud, teatrietendus „No näed ise“ ja pimekohvik. Eesti Vaegkuuljate Liit ei kuulu MTÜ liikmete sekka, küll aga oleme koostööpartneriks.

Botaanikaaed

Botaanikaaed võttis ühendust Eesti Puuetega Inimeste Kojaga, et teha oma territoorium ligipääsetavaks ka erinevate puuetega inimestele. Plaanis on ehitada „Meelte aed“, kus on loodud kõik tingimused erivajadustega külastajatele. Eesti Vaegkuuljate Liit on koostööpartner.

Kunstiakadeemia

Kunstiakadeemia tootedisaini osakonna valikaine „Sotsiaalne disain- visuaalsed ja taktiilsed helid“ tudengid on koostöös Eesti Vaegkuuljate Liidu spetsialistidega töötanud välja erinevaid disainilahendusi kuulmispuudega inimestele. Tudengid Ene Raud, Maria Sidorenko, Annika Kangur, Sergei Filatov ja dotsent Sixten Heidmets esitlesid oma töid 16.aprillil EKA ruumides. Kõige enam pälvis meie huvi Annika töö EPIKoja suure saali heliakustika parandamise võimalustest. Teiste tööd olid suunatud Heleni kooli õpilaste õppetegevuse hõlbustamiseks.

Rahvusvaheline

Jeruusalemmas toimus 5.-7.aprillil EFHOH ja IFHOH aastakoosolekud ja seminar „Overcoming hearing barriers“, kus Eesti esindajana osales Külliki Bode. Sellest üritusest lähemalt saab lugeda siit: <http://www.vaegkuuljad.ee/kokuklubi/>

Soome Kuuloliitto spetsialistid Kalle Tervaskari, Sirpa Korkeamäki ja Pertti Köyste käisid 14.-15.mail Tallinnas, et valmistada ette 2015 aasta Põhjamaade hiliskurdistunute seminar, mis toimub loodetavasti Toompuiestee majas.

Türgis, Ankaras toimus 19-25 mail kurtide/vaegkuuljate ja kuuljate noorte (18-30) projekt „Those speaking with sign language“. Tegemist on koostööprojektiga, mille sisuks on õppida erinevate maade viipekeeli. Peale Eesti osalevad veel Bulgaaria, Itaalia, Inglismaa ja Rumeenia. Eestist osalesid Hanna Reilson, Tuuli Betlem, Martin Betlem, Angelika Vandler ja Riin Lisett Rei.

Soomes, Espoos, toimus Kuuroutuneiden pohjoismainen neuvoston (põhjamaade hiliskurdistunute ühendus) kirjutustõlkide-teemaline seminar. Osalesid Külliki Bode ja Kristi Kallaste, kes peavad ettekande Eesti kirjutustõlketeenuse olukorrast.

EVL korraldab liikmesorganisatsioonide juhtidele ja aktivistidele 11.-12.juunil õppereisi Soome. Õppereisi jooksul külastatakse Soome Kuuloliitot (vaegkuuljate liitu) ning Helsingi, Turu ja Tampere vaegkuuljate ühinguid.

Meedia

Intervjuu **ERR-ile** 10.jaanuaril

Intervjuu **Päevalehele**- 24.jaanuaril, kättesaadav siin:

<http://epl.delfi.ee/news/eesti/kuuldeaparaati-ootav-patsient-jai-pika-ninaga.d?id=67699683>

Artikkel Unost „Sinuga“ kättesaadav siin: http://www.epikoda.ee/wp-content/uploads/2014/03/Sinuga-ajakiri_kevad-2014_210x297_webi-1.pdf

Ilmus esimene selleaastane **Auris**, mis on kättesaadav siin: <http://vaegkuuljad.ee/wp/wp-content/uploads/AURIS-m%C3%A4rtsis-2014.pdf>

Blogi on täiendatud ühe looga: <http://www.vaegkuuljad.ee/kokuklubi/>

Tallinna TV kutsus Külliki arutlema uudistesaadete subtitreerimisest. Alates 10.juunist on üks uudistesaaade Tallinna TV-s varustatud subtiitritega.

Vaegkuuljatest tehakse EPIKu tellimisel **film**. Osalevad implantaadilapsed Maru ja Tuule, täiskasvanu rollis Külliki ja pensionäri esindab Evi Parmas. Filmi režissöörid on Marit Ummelas ja Ermo Säks.

Suu pealt lugemise võistlust kajastasid ERR viipekeelsed uudised <http://uudised.err.ee/v/viipekeelsed/813e92d9-ea6b-4a61-9e3f-ed1589eaf63c> (02:57 minutil), Tartu Postimees (15.05.2014 „Huulteltlugeja kuuleb mida kuulja ei näe“) ja Ringvaade <http://etv.err.ee/arhiiv.php?id=148772> (25:10 minutil)

Kõku tegevus

Kõku Klubi eestseisus ja EVL juhatus on tegelenud peaaesjalikult Kõku suvelaagri korraldamisega. Selleaastane kehv talv tingis talvelaagri ärajäämise. Suvelaager 2014 toimub 15-17.augustil Taevaskoja puhkekeskuses Põlvamaal.

Kõku tantsutrupp on kasvanud, nüüd on meil 16 liiget, kes moodustavad täpselt 8 paari. Tantsuõpetaja Kaie Segeri juhendamisel õpib trupp uut kava, mille esitlus toimub suvel. Tantsutrupi tegevust toetab Kultuurkapital. Sel aastal oleme esinenud 15.märtsil Pärnus Silver Wheelsi 10 aastasel sünnipäeval, 17.aprillil Kochi Aidas, 10.mail Toompuiesteel ja 15. Mail Kuldse Notsu restoranis.